

MEGELŐZŐ VÉDELME ALKALMAZÁSA A KÖZTERÜLETEK ÉS OBJEKTUMOK VÉDELME ÉRDEKÉBEN

*„A megelőző intézkedések célja
a kockázatok előfordulási valószínűségének
és az egyes, mégis bekövetkező kockázati események
kárkövetkezményeinek minél nagyobb mértékű csökkentése.”¹*

A megelőzés fontosságát minden szakterület kiemelten kezeli, legyen az a katasztrófa-, vagy tűzvédelem, a munkavédelem, az egészségügy, a környezetvédelem, információtechnológia és szinte a végtelenségig lehetne folytatni a sort. A megelőzés, a megelőző védelmi intézkedések egy speciális területét járja körül ez a dolgozat.

1. A megelőző védelem értelmezése

A megelőző védelmet mint szakkifejezést nem abban az értelemben használom ebben a munkában, mint e terminus technikust ismerők általában gondolnak rá. E kifejezést mindenki ismeri, akinek valamilyen okból feladata volt személyvédelmi tevékenységek végrehajtásában közreműködni. Ezeket a tevékenységeket a 19/2013. (V. 17.) ORFK utasítás a Magyarország érdekei szempontjából különösen fontos személyek védelmének, a kijelölt létesítmények őrzésének rendőrségi feladatairól, első címe sorolja fel olyan csoportosításban, mely a legkönnyebben áttekinthető. Az egyéb e tárgyban készült szabályzókat pontosan azért nem említem, mert egyrészt ez mindenki számára elérhető, nem minősített anyag, másrészt szakszerűsége megkérdőjelezhetetlen. Nyilvánvaló okokból az 1994. évi XXXIV. tv. és az ennek alapján kiadott 160/1996. (XI. 5.) Korm. rendelet a védett személyek és a kijelölt létesítmények védelméről, mely a felhatalmazást adja, nem tartalmazhat olyan pontosságot és szakszerűséget, mint egy végrehajtási utasítás.

A hivatkozott kormányrendelet illetve a 2005. évi CXXXIII. törvény tekintetében megfogalmazott vélemény, meglehetősen őszinteséggel tárja elénk a valóságot: „A két említett szabályozás hasonló hiányossága, hogy az alapvető fogalmak jelentéstartalmára – mint például a személyvédelem, vagy megelőző védelem – nem adnak választ.”² A témában folytatott alapos kutatásom azt az eredményt hozta, amit a fentebb idézett szerzők állapítottak meg. A fogalmak helyett én pontosan ezért inkább a kifejezés szót használom, hiszen a fogalom alapvető követelmény, hogy definitív, elemeit egyenként is megmagyarázó, az elemek közötti összefüggést feltáró magyarázattal rendelkezzen.

Az még csak elfogadhatónak tűnik, hogy a felhatalmazó normák eufemisztikusak, és bár használnak egy szakkifejezést, annak tartalmát nem magyarázzák meg. Az már

¹ Lukács György – Gábor László: Új Vagyonvédelmi Nagykönyv, Budapest, 2000.

² Christján László – Nagy Tamás – Handl Tamás: Gondolatok a személyvédelem helyzetéről A magánbiztonság bolygó hollandija Detektor plusz magazin 2018. május 15-18. Vö. <http://detektorplusz.hu/index.php?m=23608> (Letöltés ideje: 2018.07.24.)

sokkal kevésbé, hogy a végrehajtási utasítások is ködösítenek, és maximum néhány példálózónak tekinthető, vagy keret-szerű felsorolásokkal igyekeznek megmagyarázni mit is értenek a megelőző védelem alatt. Sőt nem is magyarázzák meg, mit is takar a fogalom, hanem csak leírják, miféle intézkedések tehetőek meg, milyen eszközöket alkalmazhatunk. A leírások hiányosak, tartalmatlanok, és pontatlanok.

Melyek is azok az okok, melyek oda vezettek, hogy a „megelőző védelem” szakkifejezés mindmáig kvázi üres? Először is, egy nyílt, mindenki által megismerhető normában nyilvánvalóan nem fogják részletesen leírni mindazon titkosszolgálati eljárásokat, melyeket egy-egy ilyen intézkedés során rendszeresen és meghatározott rendben alkalmaznak. Holott nyilvánvaló, hogy egy szálláshely, programhely körzetében alaposan utána kell nézni minden ott lakó, vagy ott dolgozó, vagy bármely más okból több-kevesebb rendszerességgel megjelenő személynek, olyan szintig, melyet az elrendelt védelem szintje megkíván. Igen én sem fogom most pontosan felsorolni milyen módon, milyen adatokra terjed ki az adatgyűjtés. Az is nyilvánvaló, hogy a környék – de legalább az adott utca és párhuzamos utcák és a közlekedésre használt utcák – ebbe a körzetbe tartoznak. Nem csak a személyeket kell ismerjük és viszonyulásukat a védett személyhez, hanem az épületeket, kerteket, grundokat, sőt az utcák mentén található minden területet. Tisztázni kell, hol létesülhetnek megfigyelőpontok, melyek leplezhetőek, minden a szállás-programhelyre nyíló, kilátást adó pontot is kontroll alatt kell tartani. Úgyszintén biztosítani kell a különféle tartalék menekítési útvonalakat, melyek sok esetben a szomszédos ingatlanokon keresztül vezetnek, tehát minden ingatlan és a rajtuk található épületek alaprajzára is szükségünk lesz. Ha szükséges, megállapodásokkal, szerződésekkel kell ezek rendelkezésre állását biztosítani. A biztonságtechnika alkalmazása során alapvető a környezet folyamatos megfigyelés alatt tartása, olyan detektáló eszközökkel, hogy már akkor értesülhessünk a változásról, amikor megjelenik a körzetben, így mindvégig figyelemmel kísérhető.

Nem folytatom a felsorolást, azt hiszem így már mindenki számára érthető, hogy olyan szakmai eljárásrendek, módszertanok jelentik a megelőző védelmet, melyek részleteiről minden szolgálat igyekszik minél kevesebbet elárulni. Meg kell jegyezzem, az óvatosság és a titkosítás megérthető, de az igazat megvallva jóformán teljesen felesleges! Akit nem érdekel ez a dolog, nem foglalkozik vele, aki meg rossz szándékkal érkezik, legalább olyan felkészült, mint a rossz szándék elhárítását megkísérlők. Elég, ha valaki mondjuk, szépirodalmat olvas, vagy filmeket néz, és máris minden eljárás, módszertan elé tárul, akarva-akaratlanul. Elegendő, ha valaki elolvassa például, Robert Merle, Francia História címen ismeretes regényfolyamát és máris megismerheti azokat az eljárásokat és módszertanokat, melyeket csekély módosítással ma is alkalmazunk. Az egyik kedvenc részem annak leírása, hogyan teszi biztonságossá lakóhelyét a zsúfolt Párizs belvárosában. A magas fallal és erős kapuval védett házával szemközti ingatlant kibérel, és oda telepíti egyik katonáját és feleségét, így biztosítva, hogy a rossz szándékkal érkező látogatókat, - ha kell – legyen, aki hátulról lepuffantsa (miközben a feleség folyamatosan újra tölti a muskétákat), míg a védett szálláshely második emeletén nyitott rejtekajtón keresztül a lakók és a lovaik is átvezethetők a szomszéd utcára nyíló másik házba és észrevétlenül kereket oldhatnak. Film tekintetében is egy példa, ha valaki megnézi a Sakál Napja című filmet, egy összetett merénylet-elhárító és programhely-biztosító tevékenység szinte minden apró részletét nyomon követheti.

Véleményem szerint mindenki e két példa kapcsán azonnal sorolni kezdi mindazon könyveket, filmeket, melyek aprólékos részletességgel mutatják be azt, amiről a 19/2013. (V. 17.) ORFK utasítás 4. cím 9. pont azt írja, hogy: „A KR a megelőző-védelem körében a

védett személyek élete, testi épsége, emberi méltósága, valamint a védett létesítmények zárt területének biztonsága ellen irányuló bármely cselekményt elkövetni szándékozó személyek, csoportok terveit, szándékait előzetesen felderíti, továbbá az e cselekmények elkövetését lehetővé tevő, azt előkészítő vagy megkönnyítő körülményeket felfedi, kiküszöböli. A KR e cselekmények felderítése, megakadályozása, megszakítása érdekében nyílt, szükség esetén a titkos információgyűjtés eszközeit, módszereit veszi igénybe. A megelőző-védelem kiterjed továbbá a védett személyek, létesítmények veszélyeztetettségére vonatkozó információk, adatok összegyűjtésére, rendszerezésére és értékelésére.”³

Litt, befejezem a személyvédelmi tevékenységgel kapcsolatos fejtegetéseimet, hiszen már az elején azt állítottam, nem a „szokásos” értelemben szeretném a megelőző védelmet tárgyalni. Már több mint egy évtizede publikálok a témában, hol egyedül, hol azzal a szerzőtársammal, Balogh Zsuzsannával, akivel egy közös problémakört járunk körbe, nagyon változatos szempontokból. Igaz, általában 15 évnek kell eltelnie, mire bárki is úgy gondolja, megvalósítja, amit valahol publikáltam. Így egyáltalán nem csodálkozom azon, hogy mindeddig semmi sem változott azóta, hogy az első a témában publikált cikkünk egy Európai Unió kutatás kapcsán 2010-ben a Szlovák Rendőr Akadémián elhangzott⁴. A publikáció után az Óbudai Egyetem Tavasz Biztonságtechnikai Szimpózium 2012. évi rendezvényén a megelőző védelem lehetőségeit igyekeztem megvilágítani a személy- és vagyónvédelmi tevékenység során⁵, majd miután eltelt 6 év magyarul ismét megjelentettük a 2010-es angol nyelvű publikációt 2016-ban, magyarul⁶ is. Hogy milyen eredménnyel, azt jól mutatja a 2017-ben a TEK Tudományos Tanácsa által kiírt pályázat – „A „ramming”, azaz a tömegbe hajtás módszerével elkövetett terrortámadások jelensége és az ellenük való védekezés lehetőségei” témájában- ahol megosztott második helyezést értük el csak azzal, hogy eddigi munkáink megállapításait ismét összegeztük. Félreértés ne essék, ez nem panasz, a tudományos kutatás és publikálás során első és legfontosabb a türelem, az eredmények alkalmazása pont akkor történik meg, amikor arra szükség van, vagyis a körülmények miatt szükségessé válik. Ez azonban nem jelenti azt, hogy ne folytassuk a téma kutatását, vagy időről időre ne hívjuk fel rá a figyelmet.

A jogalkotás során, felismerve ennek fontosságát, megjelent e „megelőző jogos védelem” alkalmazásának lehetősége is a Büntető Törvénykönyv 21. §-ban, ahol bárki lehetőséget kap arra, hogy „*a saját, illetve a mások személye vagy javai elleni jogtalan támadás megelőzése céljából telepített, az élet kioltására nem alkalmas védelmi eszközzel*”⁷ védekezzen. Tehát itt valamilyen biztonságtechnikai eszközt képzelt el, melyet közelebről nem határoz meg, hatásmechanizmusát nem írja le, csak annyit emel ki, hogy ne veszélyeztessen sem vértlen személyek, sem a jogtalan támadó életét. Utassy Sándor doktori értekezésében a komplex védelem fontos tényezőjeként jelentette meg a „megelőző intézkedéseket”⁸, mint azt a mottóban idéztem.

³ 19/2013. (V. 17.) ORFK utasítás 4. cím 9. pont

⁴ Balogh Zsuzsanna – Szabó Lajos: Defense of public buildings against forcible entry. Complementary Research Results from Middle European Researches Area. Bratislava, 2010

⁵ Szabó Lajos: Objektumok külső gyűrűje védelmének megszervezése ISBN 978-615-5018-31-2 Tavasz Biztonságtechnikai Szimpózium. CD kiadvány. Óbudai Egyetem. Budapest, 2012

⁶ Balogh Zsuzsanna – Szabó Lajos: Középületek védelme erőszakos behatolások, terrorista támadások ellen. Pécsi Határőr Tudományos Közlemények XVII. Pécs, 2016. 222-228. o.

⁷ A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 21.§

⁸ Utassy Sándor Komplex villamos rendszerek biztonságtechnikai kérdései. Doktori (PhD) értekezés. Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Katonai Műszaki Doktori Iskola. Budapest, 2009. 13. o.

Már az előadás címe is tartalmazza, a megelőző védelmet alapvetően az objektumok tekintetében lehet értelmezni. Azt azonban minden szakember tudja, hogy egy rendezvénybiztosítás, vagy közterület esetében is az objektumvédelem szabályai szerint járunk el, mint az a közkezen forgó objektum-definíciók közül - szerintem leginkább alkalmas – a Magyar Rendészettudományi Társaság által kiadott Rendészettudományi szöszedetben található definícióból levezethetjük: „*Objektum: Valamely tárgy, dolog, épület, műtárgy, létesítmény, ezek csoportja és a hozzájuk tartozó körülhatárolt, bekerített, vagy bekerítetlen terület, beleértve az ott elhelyezett vagyontárgyakat, továbbá az ott folyó tevékenységet.*”⁹

1.1. Az objektumvédelem alapelvei

- A veszélyeztetettségéből adódó kockázatoknak megfelelő biztonsági elemek alkalmazása
  - Illetéktelen behatolás/hozzáférés megakadályozása
  - Szándékos, vagy véletlen károkozás megelőzése, hatásainak mérséklése
- A szándékos károkozás megelőzése, megszakítása, megakadályozása, az elkövetők elfogása
- Az objektum integritásának, a benne folyó tevékenység zavarmentességének megőrzése
- Az objektumban tartózkodó személyek életének, testi épségének, és egészségének megóvása
  - Teljes körű, lehetőleg hézagmentes védelem biztosítása
  - Hír- és adat-összeköttetés biztosítása
  - A védelmi elemek egymásra épülése, belső rendelkezések által szabályozott módon
  - Az események és rendkívüli események bekövetkezésére előírt protokollok biztosítása
  - Minden lényeges esemény dokumentálása és visszakereshetősége¹⁰

1.2. Miért fontos a megelőző védelem?

A védelmi intézkedések tekintetében – legyenek azok személyek, tárgyak, létesítmények, információk stb. – a legfontosabb az időtényező. Az az idő, ami a megkezdett támadási kísérlettől, (vagy közúti balesettől):

- a támadó (balesetet szenvedett jármű) különféle fizikai akadályokon való áthaladásáig,
- az észlelőrendszer észlelésétől a reagáló erők számára történő jelzésadásig,
- a reagáló erők (személyzet, élőerő) helyszínre érkezéséig, illetve tartalék védelmi akadályok aktiválásáig, valamint
- az eredményes helyszíni intézkedés lefolytatásáig (feltartóztatás, elfogás, felszámolás, megsemmisítés, vagy kiürítés) telik el.

⁹ Rendészettudományi szöszedet (Magyar Rendészettudományi Társaság) 361. o.

¹⁰ Balogh Zsuzsanna – Szabó Lajos: Középületek védelme erőszakos behatolások, terrorista támadások ellen. i.m.

Mint minden szakember tudja, hogy a rendelkezésre álló időszak maximum percekben mérhető, ha a támadó felkészült. Egy-egy védelmi zóna egyenként 1-3 percnél tovább általában nem képes meggátolni a kísérlet befejezését, a zónán való áthaladást.

2. Mit érthetünk megelőző védelem alatt?

Az objektumvédelem e speciális területe a védendő objektumokat körülvevő magán- és közterületeken alkalmazható, mechanikai, technikai (elektronikai) és élőerős eszközökkel, és szervezési megoldásokkal biztosítja a prevenciót. A megelőző védelem biztosítja az adott objektum, terület integritását, a benne dolgozók életét, testi épségét, egészségét, a tevékenységgel érintett adatokat, a tevékenység során kezelt vagyontárgyakat, használati eszközöket, a tevékenység folyamatosságát, emberi tevékenység, vagy környezeti változások elleni védelmével, a kockázatértékelés során megállapított mértékű veszélyeztetésekhez méretezett eszközökkel és intézkedésekkel. A méretezés alatt azt értem, hogy az útakadály megfelelő sebességre csökkenti az ott közlekedő járművek maximális haladási sebességét és akár méretét, vagy megállít egy meghatározott tömegű, méretű, sebességű járművet, vagy meghatározott távolságban meghatározott méretű, sebességű, haladási irányú objektumot detektál, jelez, az élőerő pedig meghatározott idő alatt, a feladathoz szükséges létszámban és felszereléssel képes kikerülni, intézkedéseit megkezdeni.

Ahhoz, hogy a fentiek szerint valóban méretezett eszközöket alkalmazzunk, a különféle mechanikai és elektronikai eszközeink tekintetében alapvetően szabványokra van szükségünk. Az élőerőhöz és az egyéb szervezési megoldásokhoz pedig szabályzatokra, valamint megállapodásokra, együttműködésekre az objektum környezetében tartózkodó személyekkel. Ez utóbbiakhoz jó példa a dr. Kopácsy Sándor által életre hívott Szomszédok Egymásért Mozgalom, mely *„olyan társadalmi bűnmegelőzési program, amelynek célja a lakóközösségekben előforduló bűncselekmények megelőzése, korlátozása, biztonságosabb életkörülmények kialakítása¹¹”*. Ez a megoldás is bizonyítja, hogy az együttműködések, megállapodások megkötése nem csak személy- és vagyonvédelmi szakemberekkel, vagy hatóságokkal lehetséges, hanem szinte bárkivel, aki valamilyen szempontból közreműködni képes. Sajnálatos módon azonban hazánkban állami, - rendvédelmi, honvédelmi, államigazgatási stb. – épületek, közterületek kialakítása során nem is gondolkodnak ilyen megoldásokban, nem léteznek olyan szabályzók, melyek ezek tervezését, létesítését kötelezővé tennék. A jogalkotók nem hasznosítják a világban már létező ajánlásokat, városépítészeti megoldásokat, és a szabványokat. Hiszen amíg nem városépítészeti előírás, vagyis nem kötelező a betartása, addig nem is tervezik és valósítják meg. Nézzük csak meg, miben szalad el mellettünk a világ.

2.1. Adminisztratív eszközök (létező, adaptálható szabályzók)

2.1.1. EN-14383 Prevention of crime - Urban planning and building design¹²

A 2006-ban kiadott európai szabványsorozat több részből áll, melyből csak az 1. számú, a szakkifejezéseket, definíciókat tartalmazót fordították le magyar nyelvre¹³. Az, hogy miért

¹¹ Az Országos Polgárőr Szövetség meghatározása forrás: <http://www.opsz.hu/szomszedok-egymasert-mozgalom> (Letöltés ideje: 2018.07.24.)

¹² Bűnmegelőzés – Város- és építészeti tervezés. Magyar Szabványügyi Testület. Forrás: idt EN 14383-1:2006

nem „hasznosul” a mindennapokban, miért nem gondolkodtak el a döntéshozók, hogy legalább a rendvédelmi munkában megköveteljék betartatását, nem tisztem felróni senkinek, maradok a ténymegállapításnál.

2.1.2. *UFC 4-010-01 9 February 2012 Unified Facilities Criteria (UFC) DoD¹⁴ Minimum Antiterrorism Standards for Buildings¹⁵*

Ez az amerikai védelmi minisztérium által kidolgozott szabályzó kötelezően alkalmazandó minden – nemcsak az Egyesült Államok területén lévő – a védelmi minisztériumhoz tartozó épület kialakításához, azok terrorista (elsősorban robbantással elkövetett) támadások esetén való sérülékenységének csökkentése érdekében. Részletes minimális és fokozott biztonsági igényszintre vonatkozó szabályzókat tartalmaz új és régi, saját és bérelt épületekre, lakó-, munkavégzési- és közösségi funkciók esetére.

2.1.3. *Certification Standard Forced Entry And Ballistic Resistance Of Structural Systems,¹⁶ Guide to Active Vehicle Barrier (AVB) Specification and Selection Resources¹⁷*

Ezek szintén e témakörben készültek, de méretük és a bennük lévő előírások ismertetése lényegesen meghaladná a tanulmány engedélyezett méretét.

2.1.4. *Elektronikus eszközök*

A biztonságtechnikában alkalmazott elektronikus eszközök tárházából alkalmas lehet olyan kamerarendszerek telepítése, melyek más érzékelőkkel párosítva, szoftveres támogatással kiegészítve, képesek megállapított méretet és/vagy sebességet meghaladó közlekedési eszközök –földön, vízben, levegőben – vagy akár gyanús csomaggal érkező személyek detektálására és riasztás adására.

Így a veszélyesnek látszó járművek, személyek esetén riasztani lehet a helyszínen tartózkodó biztonsági személyzetet és kísérletet lehet tenni a menekítésre. A rendszer szolgálhat továbbá arra, hogy élesítse a passzív mechanikus eszközöket pl. jármű esetén egy süllyesztett oszlopot kiemeljen az utca síkjából ezzel elvágva a továbbjutás lehetőségét, vagy reflektorral világítja meg/vakítja el a veszélyes közelségbe érkezett személyt. Természetesen ez is szabályozást és tervezést igényel, csakúgy, mint a biztonságtechnikai eszközök mindegyikének alkalmazása.

¹³ Magyar Szabványügyi Testület. idt EN 14383-1:2006

¹⁴ Department of Defense [Védelmi Minisztérium]

¹⁵ Épületek terrorizmus ellenes szabványa – egységes létesítményi előírások https://www.wbdg.org/FFC/DOD/UFC/ARCHIVES/ufc_4_010_01_2012.pdf (Letöltés ideje: 2017. 12. 17.)

¹⁶Szerkezeti rendszerek erőszakos behatolás es ballisztikus ellenállási tanúsítványa <http://www.cpidaylighting.com/save-file.php?tech=1&n=Forced+Entry+-+U.S.+Department+of+State+Standards+for+Forced+Entry+and+Ballistic+Resistance+-SD-STD-01.01%2C+Revision+G+%28Amended%29&f=%2FcmsAdmin%2Fuploads%2FSD-STD-01-01.pdf> (Letöltés ideje: 2017. 12. 26.)

¹⁷ Útmutató az aktív jármű akadály meghatározásának es kiválasztásának forrásaihoz <https://www.dhs.gov/sites/default/files/publications/Guide-to-Active-Vehicle-Barrier-2014-508.pdf> (Letöltés ideje: 2017. 12. 17.)

2.1.5. Mechanikai akadályok (oszlopok, térfalak, virágtartók, mobilgátak)

Számos cég rendelkezik minősített, szabványokat teljesítő beépített, vagy mobil eszközzel, technológiával, amit például a Londonban évente megrendezett tematikus kiállítás a Security & Counter Terror Expo-n és európa más hasonló kiállításain a gyártók, forgalmazók bemutatnak. Nagyon sok olyan megoldás is rendelkezésre áll, melyek nem „demonstratív” elrettentő céllal kerültek telepítésre, hanem teljesen a környezetbe illeszkedve, padnak, szemetes tartálynak, lámpaoszlopnak, vagy akár esővédő építménynek, buszmegállónak látszanak, azonban nagy hatékonyságú akadályok, melyek megvédik a mögöttük tartózkodókat, akár több tonnás teherautó becsapódásai ellen is. Nyilvánvaló, hogy egy virágládát, mely esetenként egy métert meghaladó magasságú, tömege a földdel és növényzettel töltve akár egy tonnát is elérhet, első ránézésre biztonságos akadálynak tekinthetünk. Sajnos csak első ránézésre, hiszen, ha nem rendelkezik megfelelő stabilitással, sosem tesztelték ütközésre, akár felborulással, akár darabokra töréssel fokozhatja a környezet veszélyeztetettségét, hiszen a kiszóródó törmelék, az elmozduló, tehetetlenül sodródó nagy tömeg bárkit megölhet, vagy megsebesíthet. Ha valóban hatékony megoldásokra törekszünk, kizárólag méretezett, tesztelt és minősített eszközök alkalmazása látszik megengedhetőnek, melyeket ellenőrzött, előírászerű beépítéssel, vagy elhelyezéssel tettek alkalmassá feladata ellátására.

A témában nagyon sok szabvány ismeretes az eszközök alkalmasságának tesztelésére, mint például az IWA 14.1¹⁸ meghatározza a járműbiztonsági akadályok teljesítményének osztályozási rendszerét. Az IWA 14-2: 2013¹⁹ útmutatást nyújt a járműbiztonsági akadályok kiválasztásához, telepítéséhez és használatához, valamint leírja a működési követelmények előállításának folyamatát. BSi PAS 68:2013²⁰

A BSi PAS 68 a legfrissebb BSi nyilvánosan elérhető specifikációja a járműbiztonsági korlátoknak. BSi PAS 69:2013²¹ A PAS 69 kiegészíti a BSi PAS 68-at, amely leírja a különböző típusú gátak típusainak osztályozására vonatkozó módszereket, tekintettel arra, hogy képesek a járművek dinamikus hatásainak ellenállni.

CWA 16221²²:2010 Európai megállapodás Járműbiztonsági akadályok. Teljesítménykövetelmények, vizsgálati módszerek és útmutatás. CPNI CNI²³ Az Egyesült Királyság szabályozása a nemzeti infrastruktúra védelmi berendezések beszerzéséhez, értékeléséhez, telepítéséhez. PAS 170-1: 2017²⁴ Járműbiztonsági akadályok - Kis sebességű ütközésvizsgálat egyetlen oszlopon.

Legegyszerűbben adminisztratív eszközökkel lehet a problémát kezelni. Születhet bármilyen mennyiségű és minőségű ajánlás, hiszen amíg valamit nem kötelező alkalmazni, tervezni és a költségeit viselni, ha másért nem, költségmegtakarítási célból maradnak majd el továbbra is az ilyen jellegű beruházások. itt az ideje, hogy a tanulmányban felsorolt szabványoknak megfelelő normatív szabályozás létrehozására lépések történjenek Magyarországon is.

¹⁸ <http://www.frontierpitts.com/support-documentation/standards/iwa-141/> (Letöltés ideje: 2017. 12. 27.)

¹⁹ <http://www.frontierpitts.com/support-documentation/standards/iwa-142/> (Letöltés ideje: 2017. 12. 27.)

²⁰ <http://www.frontierpitts.com/support-documentation/standards/bsi-pas-682013/> (Letöltés ideje: 2017. 12. 27.)

²¹ <http://www.frontierpitts.com/support-documentation/standards/bsi-pas-692013/> (Letöltés ideje: 2017. 12. 27.)

²² <http://www.frontierpitts.com/support-documentation/standards/cwa-16221/> (Letöltés ideje: 2017. 12. 27.)

²³ <http://www.frontierpitts.com/support-documentation/standards/cpni-cni/> (Letöltés ideje: 2017. 12. 27.)

²⁴ <http://www.frontierpitts.com/support-documentation/standards/pas-170/> (Letöltés ideje: 2017. 12. 27.)

3. Összegzés

A balesetek, vagy bűncselekmények megelőzésének fontosságát minden szakirodalom kiemelt fontosságúként kezeli. Ennek ellenére Magyarországon nincsenek városépítészeti előírások, szabályzók, melyek az objektumok és közterületek megelőző jellegű védelmét szolgálnák. A ramming típusú támadások elleni védekezés során improvizált, nem méretezett akadályokat telepítünk, nem használjuk a világon elkészített ilyen célú városépítészeti ajánlásokat, szabványokat sem. Nem létezik tudományos igényű átfogó módszertan a megelőző védelem elméletére.